

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsa torek in soboto ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Namskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo «Gorice». Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Govor

g. cand. iur. Bogumila Vošnjaka na javnem shodu akad. društva „Adrija“ dne 21. t. m. (Konec).

Vsakega Slovenca mora srce zaboleti, ako pomisli, kako visoko se bi lahko vspel slovenski narod, ako bi se mogli razvijati svobodno njegovi naravni darovi in sposobnosti. Slovenci zavzemajo po svojem narodnem značaju in lastnostih v slovanskem svetu jedno najčastnejših mest. Nikdo ne more nam odrekati posebnih vrlin. Ali kaj nam vse to pomaga, ako strašni zunanji pritisk ubija vse te zdrave sile in skoraj onemogoča, da bi se pojavili sadovi. In ta zunanja opasnost postaja vedno hujša in hujša. Slovenci si nismo v svesti, kako važna naloga nas čaka. Skupno s Čehi moramo biti bran celemu Slovanstvu. Gorje, ako pade Praga in Trst v nemške roke, ako bodeta poražena najposobnejša slovanska naroda, Čehi in Slovenci. Dan, na katerem bi bil vzet Trst od Nemcev, bi bil jeden najusodepolnejših v zgodovini Slovanstva, to bi bila morda labodja pesen Slovanstva. Smelo bi bilo prorokovati, ali bomo podlegli ali ne. Nadeje je še dovolj, da bomo zmagali v tej borbi za obstanek, saj stojijo za nami milijoni in milijoni drugih Slovanov. Pred meseci sem govoril v Petrogradu z grofom Ignatjevim, menda najumnejšim ruskim diplomatom stare šole iz časov, ko so bili ruski diplomati še polnokrvni Slovani in ne Nemci kot sedaj. Pravil mi je: Mnogo sem že premišljeval o takozvanem avstrijskem vprašanju. Ne morem se dovolj čuditi, da dinastija še vedno ni uvidela, da so njena jedina krepka opora, na katero se more zanašati, Slovani. V taki novi Avstriji bi bilo tudi mesta dovolj za zedinjeno Slovenijo. Ako se pa stara grešnica Avstrija ne boče poboljšala, in ako se po njeni krivdi država razbije, potem naj bode Slovenija druga nevtralna svobodna, neodvisna, premožna Švica. Tega je slovenski narod vreden. (Navdušen aplavz!)

Govoril sem o vrlinah slovenskega naroda. Žalibog je pa tudi mnogo nedostatkov, mnogo temnih strani. Ko sem stal pred mogilo kneza Jaroslava v Kijevu, obhajale so me čudne misli. Na steni je nabita stara listina in v staroslovenskem jeziku je tam napisana zgodba

LISTEK.

Med gorskimi orli.

Povest izza časa hercegovskega ustanka.

Ruski: Peter Petrov.

(Dalje.)

O tej zelo nerodni obleki se je pritoževal vsakemu prav britko. „In to jaz! — jaz!!!“ rekel je navadno, pa gledal melodramatično in nezadovoljno na se. — „Jaz!!! — ki nisem nosil drugih hlač, nego iz belega atlasa (svilnate tkanine!)“

Se ve da bi duka ne bil vzdržal dolgo takega „režima“, kakor se je izražal; ali ni mu bilo lahko in priležno niti od tod. Z jedne strani niti kopejke denarja, in nikjer ga ni bilo dobiti v tej brez denarni deželi, kjer so senatorji ta čas dobivali polne plače 60 frankov na mesec. Na drugi strani je bil dan ukaz, paziti ostro nanj in ga ne puščati iz Črnogore; in to je pomenilo v patrijarhalni deželi, kjer so ga vsi poznali, toliko, kot bi rekel v oblasti vsega vojaškega in oboroženega ljudstva.

o umirajočem knezu Jaroslavu, o njegovih sinovih in o butari palice, katerih zvezane prečniti so se sinovi zaman trudili. V vsaki tanki se čita ta zgodba, dozdeva se nam že nekoliko zastarela. Velike resnice, verske in politične, so vedno zelo jednostavno in mnogokrat tako nekako puste. In vendar tiči v tej zgodbi neko globoko jedro. Vsaka palica je podobna živemu bitju, ki ima svojo voljo, želje, smotre, ali neka sila mora biti, ki jih spaja v jedno celoto. Železni obroč, ki spaja palice, pa ne sme nikdar manjkati. Tega obroča pri nas ni, in to je nesreča. Kako bi se čudili, kedar bi videli voz, pri katerem je spredaj jeden konj vprežen, zadaj drugi, ob strani tretji. Vsak konj vleče na drugo stran, voz se ne gane z mesta, pač pa se je bati, da se vsak trenutek razstrešči, razleti na drobne kosce. Temu vozu je podoben slovenski narod, konji so pa njegove stranke. Mogoče je pa vse konje spredaj vpreči, konji se bodo morebiti grizli med seboj, ta ali oni bode udaril s kopitom svojega sosedu, ali naenkrat bode voz v teku. Po slovenski zemlji se bode vozila trojka s čilimi bronogimi konji kot znamenje občnega napredka in lepše bodočnosti celega slovenskega naroda.

Pozivljem Vas, da bi jednoglasno sprejeli resolucijo, ki se bode na koncu prečitala, in dali na ta način očitno izraz svojim željam, svoji volji. (Odobranje)

Dopisi.

IZ GORICE. — (Replika.) — Danes majhen prizorček izza kulis. Znanec, ki ima večkrat opraviti v hiši „Ljud. pos.“, kjer se je naselila tudi „Soča“, mi je te dni pravil:

Neki večer prvih dni t. m. sem šel po stopnicah mimo sobe „Sočinega“ uredništva, kar zaslišim notri živahen „živžav“. Takoj se zavem, da so se sešli gg. iz uredništva k seji. Ker je bilo že precej mračno, se stisnem v kot in poslušam. Naenkrat nastane tišina, in oglasi se

„Sočin“ šef: „Gospodje! Vi veste, kake hude preglavice mi je delal zdaj eno leto oni prokleti A. K. v „Gorici“. On mi je napravil v javnem mnenju škodo, katere nikdar več ne popravimo. Zato maščevanje do groba! Vi veste, da smo iztikali nekaj časa po različnih

Dve leti takega življenja ste se zelo poznali pri duki. Postaral se je za 15 let, shušal je ter izgubil ves pogum. Kazal je svoje mnogostranske talente: bil je ne le kavarnik, nego tudi konjar, jahčač, vodnik, pripovedovalec, pevec... ali v materijalnem pogledu njegov položaj vendar ni zboljšal. Seveda je mislil le na to, kako bi se ukradel z lepa iz Črnogore; ali to je skrival in iskal ugodnega slučaja za to. In naposled se mu je ta tudi ponudil.

V začetku 1871. leta je prišel na Cetinje neki nemški učenjak radi narodopisnih preiskovanj. Bil je postaren mož in radi slabih oči je nosil navadno zelen očesni zaslon. Ta mu je zakrival polovico lica in je zelo presenetil naivne domačine. In takoj se je rodila v duki misel in dozorel mu je načrt. Mahoma je ponudil Nemcu svoje usluge, govoril na vse pretege, kako je željen pouka in kako ljubi Nemce sploh, posebej pa še učenjake, pa mu pojasnoval in razkazoval krajne razmere itd. Izkratka: zvit duka je vlezal povsem v dušo te svoje

„klerikalca“, med katerimi bi utegnil tičati ta A. K., a nismo imeli sreče. Prijatelji so se nam začeli že smejeti, zato smo morali nehati z brezuspešnim iskanjem, ostati pri zadnjem ter jahati po njem, da smo vsaj pri nevednih čitateljih na deželi si branili navidezno pravico naše stvari. To našo žrtvo, tega „klerikalca“ brani sedaj neki dopisnik v „Gorici“ zaradi naše glasbene kritike. Mi moramo temu stopati nasproti; kajti le s tem, da kažemo neomajeno svoje „ogorčenje“ nad „klerikalno“ žrtvo, si ohranimo še nekaj vere, da smo onega vragovega A. K. prav iztaknili, zato lop po njem! Besedo ima

g. Komel: „Jest mislim, de imamo narbelj fraj besedu par registrah jen pedalah, zato nejmaju Slovenci še ausdruka“.

„Kavc“: „Torej zapišem, da ne zna igrati registra“.

Komel: „Ne taku, ne taku! Pedale se jegraju, registre se odpiraju“.

„Figovc“: „Konštatilam lažlične mišli, odplem palaglafe, da špožnamo, kdo da ima plav“.

Šef: „Pustite paragrafe, tu je treba udariti po „klerikalcu“, ki piše pod onim prokletim A. K.“

Komel: „Alzo, pište, de ne zna jegrat pedale“.

„Kavc“ (piše, potem reče): „Zapišem tudi, da ne zna odpirati rezpozorijev?“

Komel: „Ne, ne! Respozorije se orglaju, ma per altro zmeram z glave. Pište, de on ne zna z glave!“

„Kavc“ (pisoč nadaljuje): „Aha, zdaj razumem g. Komel, zakaj so Vaši učenci iz glasovira pri konecletnem izpitu glasbene šole gledali nepremično le na svoje prste in prav nič na note. Ako bi bil jaz to prej vedel, bi bil prečrtal ono mesto v sporočilu o konecletnem izpitu glasbene šole v „Soči“, kjer so Vas grajali, da so igrali učenci na pamet, kar, kakor zdaj vidim, je bilo popolnoma pravilno“.

„Figovc“: „Štojte, štojte! Palaglafi ne plavijo nikjel, da mola biti vse iz glave“.

Šef: „A kaj paragrafi! Pustite to in pomagajte raje udrihati po „klerikalca“, ki se postavlja precej pod onega pro-

žrtve. Nemeč ni mogel obstati niti minute brez njega. Četrty ali peti dan je vlačil Nemeč celi dan okrog brez oddiha, češ: da si ogledata razne reči. Duka ga je pripeljal domov v biljardo*) utrujenega do konca in polumrtvega od trudnosti. Za pol ure po tem je spal učenjak kot bi ga bil vrgel v vodo. Tedaj se duka brzo preobleče v njegovo obleko, dene na čelo zeleni zaslon, ki mu je zakril lice, položi na mizo dve pismi, ki jih je bil napisal, vzame samo izvrstni turški handžar, pa gre mirno iz Cetinja. Menili so, da je to „brezoki“ Nemeč. Ko je bil prišel iz mesta, stopal je kot pravi Črnogorec — „kot srna“, in po šestih urah malo pred svitom je bil v Kotoru. Premislil je vse in prevdaril: v luki je stal parobrod avstrijskega „Lloyda“, ki je imel odpluti ob 6. zajutra. Duka v svoji „švabski“ obleki se zaslonom na očeh je takoj stopil na parobrod in zahteval od zaspalnega sobarja posebno kajito, pa prepo-

*) Tako se je zvalo poslopje v starem „dvorecu“, ker tam je bil prvi biljard, pripeljan v Črnogoro.

kletega A. K.! Meni se zdi, da ste gospodje jako konfuзни“.

„Figovc“: „Dobla mišel. Zapišite g. Kavc, da je „Goličin“ dopisnik konfužen!“

„Kavc“ (piše, potem pa reče): „Gospodje, saj ni treba, da je vse res, kar tu grajamo. Nekateri čuki izmed naših naročnikov nam že itak vse verujejo“.

„Figovc“: „O ne, ne! Jaz kot julišt ploteštujem ploti temu. Če ne mi lečejo moji tovališi, da šem bil pijan“.

„Kavc“: „Kaj? pravite? Vam ali pa celo meni kaj takega reči! Rad bi vedel, kdo si upa to očitati nama, ki nobenemu kozarcu ne privoščiva, da bi mu pokrivalo dno vino ali pivo, katero najraje uničujeva, ker ga ne moreva gledati, tako je sovraživa“.

„Figovc“: „Plav plavite, gošpod šotludnik. Jaz tudi svojim tovališem žmelaj plidgam, naj še valulejo klčem in goštilen, kel to šo zlodjeve hiše, iz katelih glede ši človek lahko žlomi kak ud. Plipoločam jim, naj laje kakol midva žahajajo k vodnjakom šlebat čišto vodičo ki dela naju tako modla“.

Šef: „No, no, pustimo to! Zdaj imamo opraviti z odgovorom na našo kritiko. G. Komel, ganite se enkrat, da pridemo naprej! Pa ne tako priprosto, kakor govorijo dekile in hlapci med seboj!“

Komel: „Jest ne morem, sem se učiu nemško, jen pa učeno kritikiranje, nej za moju glavu. Povedte mi vi slovenske ausdruke jen potlej storte vi belj učeno!“

Šef: „To je težka stvar, ko nismo glasbeniki“.

„Kavc“: „Veste kaj, gospodje, pomagajmo si tako-le: G. Komel nam reče po nemško, mi prevedemo to na slovensko, pri tem kolikor možno ponavljamo izraze, katerih smo se naučili od „Goričinega“ dopisnika, in kar ima biti bolj učeno, to naredimo, kakor bomo znali, in če ne bo dobro, porečemo, da smo se hoteli izraziti bolj „poljudno“.

Ta predlog izvabi občeno pohvalo, priznanje in ploskanje. Med tem pa pride tudi nekdo po stopnicah, in jaz sem se moral umakniti.

Tako moj izvestitelj. Koliko je na tem resnice, ne vem; ali kdor je bral

vedal strogo, da bi ga ne budili, dok se ne nasp. Šele čez 24 ur, ko je bil parobrod — na poti v Carigrad — že minul povsem dalmatinske bregove, stopil je iz kajite (sobice).

„Kapitan!“ obrnil se je prav dostojanstveno h kapitanu: „Pred vami je političen izselnik, ki nima ničesar razen dragocenega kindžala. Zaupam vašemu velikodušju. Vi sami ste Slovan, ki ste obnemogli pod madjarskim jarmom — morate me razumeti“.

Kapitan je namrščil obrvi, popraskal se za tilnikom, govoril o tem, da so to le prazne besede, da je on odgovoren itd. Ali vendar se je to končalo s tem, da si je duka znal pridobiti zanimanje pri nekaterih sopotnikih; in priplul je brezplačno v Carigrad, ohranil si dragoceno „rodbinsko svetinjo“ (kindžal), pa še nabral nekoliko desetakov.

Toliko mi je mogel povedati gospodar o tem.

(Dalje pride.)

*) Večinoma so poveljniki pri avstrijskem „Lloydu“ dalmatinski Slovani.

„kritiko“ in poznejše odgovarjanje v „Soči“ mora reči, da pristoji temu najizvrstnejše kot ozadje ravno gorenji prizorček.

Iz Šempaske župnije. — Meteor. Krasen utrinek zelene smaragdne barve je bilo videti v torek zvečer ob 8. uri nad Šmihelom v Šempasu. Počasno je padal izpod rahle megle nizdoli. Na oči je bilo videti, da je priplaval v nižavo do srede gore ter ugasnil tam nad Izvirkom pri Lijaku.

Štirje polki vojakov z nadvojvodom na čelu so v torek o poludne korakali skozi Šempas v Gorico. Bila jih je dolga rajda od Šempasa do Gorice. Vsak polk je bil v popolni bojni opravi z godbo, z zastavo, z vozovi itd. Za vsakim polkom je voz rdečega križa vozil oslabele. Vaje okoli Črnič in Sela so baje prav dobro vpele. Naravno, da so se pri takem semnju dogajale zanimive dogodbe. Nekateri teh bi se dalo uvrstiti pod zaglavja: Vjet sovražnik. Kazen za grozd. Goriški stražar brusil pete. Slepac iz Italije. Prijaznost in osornost. Svidenje. Drag kruh. Upor — zapor. Razglednice. Zajčji beg....

Dež po suši je zopet obudil rast. Mnoga sadna drevesa so pognala nove mladike, in te beli cvet. V Šempasu pred župniščem je videti hruško vso v cvetju.

V Ozeljanu lepo napredujemo. Zaželeli smo lastno šolo, dobili smo jo. Zahtevali smo lastno županijo, priznala se nam je. Toda štrajk starašinov je kriv, da smo brez župana. Vrhu tega odide voditelj šole, in šola bo imela dve začasni učiteljici. Kedo pa dobi v roke valetu šole — vodstvo — nam ni še znano. Grenek sad zabavljanja.

Iz Slatine. — V nedeljo je bilo, ko smo naredili izlet v Slatino, ono znamenito zdravilišče blizu hrvatske meje na Štajerskem. Vozili smo se iz Lok tri ure po lepi cesti, šli smo mimo „ciganskega“ krčmarja, zavili proti jugu malo in kmalu smo izstopili pri „Pošti“.

Lega kraja je krasna. Sredi so vrtovi, kaj lepo urejeni, kakor sem jih še malo videl. Ob obeh straneh so vile in stanovanja za goste. Sredi vrtov so studenci kisle vode. Pri dveh se lahko pije, tretji pa se menda rabi za nalivanje steklenic, koje razpošiljajo potem v razne kraje. Pil sem tudi jaz par kozarcev te kisle vode, katera pa moji spremljevalki, Francozinji iz Pariza ni vzbudila posebnega zaupanja. Po krasni aleji se pride do male kapelice, ki je zares lepo delo. Malo cerkvi je še naredilo tak utis na me kot ta kapelica gori v gozdiču nad Slatino.

Promenirali smo z družbo gori in doli. Ogleдал sem si tudi salon, kjer imajo plese tudi sedaj v teh vročih dnevih. Govori se po cestah nemško in madjarsko, tu pa tam se sliši kako hrvatsko ali italijansko besedo. Največ tujcev je pač gotovo tu ogerskih židov, in Slovenec niti ne pozna več tu svoje lastne zemlje. Vse tuje, vse tuje! O da, Jenkove besede človeku pridejo tu na misel: Bridka žalost me prešine.... Sicer pa je tu grozovita draginja, in marsikdo naših ljudi, ki ima dobro voljo, že radi materijalnih sredstev ne more. Rezanec, jako majčken stane 2 kroni, kava 50 h, in v tem razmerju tudi druge stvari. To torej nekoliko opravičuje. Pa vendar sem dobil tam: enega domačina gos. prof. dr. Žigona iz Gorice, kateri je bil tam se svojim tovarišem.

Opoldan sem bil v novem zdravilišču. Stavba je v secesionističnem slogu, obsega tri oddelke. 1. mehanično zdravilišče, 2. električno in 3. vodno. Mehanično sem imel priliko si ogledati natančneje, kratko rečeno so tu razni aparati za utrjevanje živcev. Aparati za prsne živce, za roke in noge, za trebušne in druge. Pacient mora tu telovaditi po potrebi s tem ali onim instrumentom, kateri so vsi konstruirani z uteži, tako da je pri tem tudi precej napora. Kedor je toliko slab, da si ne upa sam vzdrževati, ta ima električno silo pri rokah, koja

ga potem primora delati iste vaje, ker mora pacient imeti aparat vedno tako ob telesu, da dela on polagoma tudi brez elektrike, ko se je že nekoliko okrepil. Vsi ti stroji, med temi tudi aparat za jahanje, so fino izdelani in pripravi, in ne samo bolni, ampak tudi zdravi si tu lahko okrepi svoje utrjene živce in mišice.

Popoldan sem bil zunaj Slatine v trgu Sv. Križ, kjer je bila ravno nova maša. Ko sem prišel tja, je šel sprevod v cerkev k litanijam z godbo na čelu. Prav dopadlo mi je to muziciranje. Ljudstva je bila cela truma, kajti Štajerc jako visoko ceni primicijo, in na tak dan je vselej velik shod. Dobil sem tam tudi znanega g. župnika iz Sv. Eme in kmalu bi bili morali iti tudi mi na gostijo.

Tako vidite, se mi godi tu-le. Slatina mi je jako ugajala in morda Vam bo došel prav ta-le dopis. Zvečer sem jo potem odkuril proti domu, kjer nas je že čakala poštna štajerska kapljica.

Vaš Serjunov.

Politični pregled.

Naš cesar

povrnil se je v četrtek iz Šla in Schönbun.

Razmerje med Avstrijo in Italijo.

„Popolo“ prinaša izjavo generala Canzia, zeta starega Garibaldija, o razmerju med Avstrijo in Italijo. Canzio imenuje irredentizem „nedotakljiv del italijanske narodne duše ki se ne sme nikoli odložiti, ako se hoče doseči izpopolnitev italijanske enotnosti. Zaradi tega je tudi protirredentična agitacija socialistične stranke naravnost izzivanje in razžalitev narodnega čustva, ki živi v srcih vseh“. O Ricciottiju Garibaldiju, ki je pravcati vodja irredentizma, pravi Canzio, da se „nevede daje Angliji zlorabljeni, ki potrebuje v sedanjem trenutku najbrže nove zmede v svetovni politiki, da bi v kalnem ribarila. Za Italijo pa ni priporočati posebno ostrega poudarka o irredentizmu. Vojna z Avstrijo zamore postati nekoč potrebna, toda Italija ni pripravljena in oficijalna Italija nima moč, ki bi videli dalje kot jim sega nos. Ako Ricciotti Garibaldi hoče na vsak način enkrat prekoračiti s svojimi prostovoljci avstrijske meje, bo on (general Canzio) vodil ekspedicijo. Samo Garibaldi naj ukrene pametno z največjo previdnostjo. Ljudij ne bo manjkalo, pač pa orožja in denarja in razen tega bo skušala redna italijanska armada preprečiti prostovoljcem prekoračenje meje. Drugačna pa bi postala zadeva, ako po smrti cesarja Franca Jožefa Nemčija iztegne svoje krepilje po tržaški luki. To bi bilo za Italijo življensko vprašanje ter bi se morala tedaj vzdigniti od Etne do Alp“.

Protest mladorusinske stranke.

Mladoruska stranka je imela v sredo ljuski shod, na katerem je protestirala proti poljski upravi, ki uničuje rusinski narod ter proti politiki ministrstva. Po zborovanju so udeleženci skušali prirediti poulične demonstracije, kar je pa policija preprečila. Šest oseb je bilo aretovanih.

Franolja in Vatikan.

Berolinski „Lokal Anzeiger“ je prejel iz Rima poročilo, da so se vsi francoski škofje podvrgli papežu.

Volitev predsednika v Zedinjenih državah.

Vodstvo republikanske stranke je nabralo 10 milijonov dolarjev za volilni zaklad. Morgan je dal sam četrtilijona. Tudi veliki petrolejski trust in plinoelektr. družbe, ki se imajo za svoje monopolne zahvaliti republikanski stranki, so darovali velike vsote za republikanski volilni zaklad.

Rusko-japonska vojska.

Iz Mandžurije dohajajo raznim listom obširna poročila o bitki, ki se je pričela že v pondeljek na celi črti okolo Liaojanga, in baje še vedno traja, ne da bi se moglo soditi, na katero stran se je obrnila zmaga. Kakor po navadi, so tudi ta poročila le v toliko resnična, ko pravijo, da se baje bitka. Vse podrobnosti o bitki pa so najbrže plod časnikarske domišljije, ki ni še nikdar tako burno sodelovalo pri kaki vojski, kakor se ravno zdaj godi v rusko-japonski vojski. Iz dosedanjih uradnih ruskih poročil, ki so se izkazala dosedaj jako verodostojna, bi bilo sklepati, da so našli Japonci ob Liaojangu na tršo kost, nego so sijo sami predstavljali. V ti bitki nastopajo namreč tudi take ruske vojske čete, o katerih ne bi nikdo mislil, da se nahajajo

že na bojišču, in vse kaže, kakor da hoče Kuropatkin postaviti na laž vse one strokovne in nestrokovne poročevalce, ki so trdili z vso gotovostjo, da se bodo Rusi brez vsakega upora umakali do Mukdena in celo do Karbina, češ, ker se ne čutijo še dovolj močne, da bi se mogli spustiti v večji boj z množštevnejšimi in na boj popolnoma pripravljenimi Japonci. Kakor rečeno, pri vpoštevjanju poročil z bojišča treba je največje previdnosti, in to že zaradi tega, da se čitateljev preveč ne razburja, kakor se je zgodilo to z vestmi o padu Port Artura. Takih in sličnih vesti ne bode manjkalo tudi zdaj, ko se baje večja bitka v Mandžuriji. Japonofilski listi so namreč že pričeli svojo igro. Tako so poslali včeraj v svet raco, da so se Japonci že polastili Liaojanga, čeravno je iz vseh drugih vesti razvidno, da so bili Japonci na celi črti polisnjeni nazaj in da so Rusi, čeravno z velikimi izgubami, uspešno odbili vse japonske napade, vjeli po cele japonske bataljone ter ugrabili Japoncem kar hkratu 40 topov. Tako n. pr. poročila „Berliner Tageblatt“ dne 1. t. m., ki pravi, da divja strašen boj na celi črti in da so Rusi vzeli Japoncem 40 topov ter vjeli dva njih bataljona. Isti list pravi, da vodi bitko general Kuropatkin sam. Japonci, da so dne 30. avgusta, na rojstni dan svojega cesarja Mikado, s pravim obupom se vrgli z vso silo na Ruse. Petkrat so Japonci napadli Ruse z bajoneti, a so bili vsakrat odbiti, posebno na vzhodni strani. Posebno grozno bilo je streljanje topov. Bilo je v boju na obeh straneh nad tisoč topov. Tu so izgubili Rusi znatno število vojakov. Jedna baterija izgubila je vse častnike. Na južni fronti sta bila odbita dva japonska silna napada. Kri je tekla v potokih. In ravno tu je bilo, ko je general Sozonov vjel dva japonska bataljona. Dne 31. m. m. začela je bitka že ob 3 urah zjutraj ali se prav za prav nadaljevala. Streljanje s topov postajalo je vedno močnejše. Ob 10. uri pa je bilo tako močno, da se je kar zemlja tresla. Glavna bitka bila se je na južni fronti, kjer so se odlikovali sibirski strelci. Izgube na obeh straneh so bile velike. Med Japonci, ki so bežali, nastala je prava zmešnjava. Dogodilo se je večkrat, da so Japonci streljali na Japonce. To se je zgodilo zaradi tega, ker so se ruske vojske čete sem ter tja liki zagozda zarinile v japonske čete. Rusi so se bili kakor levi. Iz Mukdena prihaja vsake pol ure jeden vlak, ki dovažja vojake in streljivo. Zdi se, da hoče Kuropatkin nadaljevati bitko do konca. Mnogo ruskih korespondentov bilo je težko ranjenih. Dopisnik lista „Novo Vreme“ bil je odlikovan z zlato kolajno. General Saharov pa je sporočil tudi 1. t. m. sledeče: Noč bila je mirna. Do 6. ure zjutraj pričeli nismo boja ne mi, pa tudi Japonci ne. Kurokijevе čete postavljajo v reki Tait-siho pontone. Danes je jeden oddelek Japoncev prešel na desni breg omenjene reke in sicer pri Sakan in Kankvantungu. Naše straže so zapazile japonsko divizijo, sestoječo iz pešcev, konjenikov in topničarjev, ki je šla čez reko. Japonci so se obrnili na dve strani in sicer proti vzhodu in pa proti rudniku pri Jantoju. Med našimi in japonskimi predstavljami se je vnel dne 31. m. m. ob 8. uri zvečer hud boj, ki je trajal do polnoči, potem pa je bilo vse mirno. Tudi včeraj končala je bitka s popolno zmago Rusov. Mi smo povsod obdržali svoje pozicije. Najsilnejši je bil boj tam, kjer se je nahajal s svojimi vojniki generalni major Kondratovič. Njegovi vojniki so bili ves dan izpostavljeni sovražnikovim strelom, pa so se vse jedno držali na svojem mestu ter z občudovanjem vredno hladnokrvnostjo vztrajali. Sovražnik nas je ponovno napadel v naših utrdbah in se jih je že tudi polastil, a zapodili smo ga zopet z njih, ko smo ga napadli z bajoneti. Japonske izgube morajo biti velike. Naše izgube mi niso sicer še znane, ali tudi te morejo biti velike. Ranjen je bil generalmajor Marzovsky, kakor tudi generallejtenant Stachelberg, ki se pa ni odstranil s svojega mesta. Prisvojili smo si prav mnogo japonskega orožja.

**

Najnovejše vesti. — Začela je torej zares stara igra. Včeraj je pričel večerni „Piccolo“ vest, da so Japonci zasedli Liaojang. Žid danes že ritirira in pravi, da Japonci niso zasedli Liaojanga, ampak da Liaojang že gori. Ravno tako prinaša iz Tokija došla najkonfuznejša poročila o zmagah Japoncev, ki so pa, ako se poročila čitajo med vrstami, le japonske izgnbe. Pri vsem tem pa priznavajo ta japonofilska poročila, da je padlo v zadnjih bojih 25.000 Japoncev.

Domače in razne novice.

Odstop tržaškega namestnika grofa Goëssa. — Odstop tržaškega namestnika grofa Goëssa je torej danes gotova stvar. Grof Goëss predložil je že svojo prošnjo za opokojenje in ne pride več v Trst, ampak v odloki bode začasno posle tržaškega namestnika namestništveni podpredsednik Schwarz. Vpokojen pa bode grof Goëss najbrže koj ko se vrne min. pred. dr. Körber s svojega potovanja.

Imenovanje. — C. kr. primorski namestnik je imenoval c. kr. kancelista Mihaela Von čino oficijalom in c. kr. orožniškega narednika Viljema Schafferja kancelistom c. kr. namestništva.

Za „Šolski Dom“ so plačali predsedništvo: Julija Leban, posestnica v Črničah 5 K; dr. Andrej Pavlica, stolni vikar v Gorici, četrti rok ustanovnine 40 K; Marko Valos, kurat v p., ob nastopu pokoja 20 K; občina Rihenberg 30 K; dr. A. Gregorčič za sept. 20 K; g.čna Ljudmila Vičič na Gorjanskem nabrala ob novi maši č. g. Franca Švare na predlog učitelja g. Josipa Štrekelja 14 K 44 h; družba „Slovenska beseda“ v Gorici zložila 31. julija 1 K 30 h, 7. avg. 1 K 05 h, 14. avg. 1 K 46 h, 21. avg. 1 K 42 h, 31. avg. 82 h.

Srčna hvala!

Z Otlice nam poročajo: Starešinstvo naše na novo ustanovljene občine Dol-Otlica je imenovalo v zadnji seji za častnega občana lokavškega župana g. Josipa Vidmarja, in to v priznanje njegovih zaslug za občino Dol-Otlica, katere si je iztekel za časa, ko je spadala občina Dol-Otlica še pod občino Lokavec, in posebno pa še za to, ker se je g. Vidmar tako uspešno trudil, da je postala Dol-Otlica samostalna občina. — Čestitamo!

Javni ljudski škod v Nabrežini. — Akad. fer. društvo „Adrija“ priredi javen ljudski shod v Nabrežini v četrtek, dne 8. t. m. ob četrti uri popoldne na dvorišču gosp. Silvestra Caharije s sledečim dnevnim redom: 1. Slovensko šolstvo. 2. Ljudska izobrazba.

Kraševci, pridružite se tudi vi veličastnim manifestacijam, ki so se vršile tekom zadnjih dveh let, širom slovenske domovine v prilogo našemu šolstvu! Prihitite 8. t. m. v Nabrežino in čuli bode iz ust akademične mladine, koliko trpkosti je morala zavžiti, ko so jo mučili s tujim jezikom in napajali s tujim duhom. „Slovensko dete — v slovensko šolo“... to bodi zapisano na našem praporu. Le za tem praporom pridemo do zmage — blagostanja in prosvete!

O d b o r.

Začetek šolskega leta na tuk. šolah. — Na tuk. gimnaziji kakor tudi na tuk. realki se bo vršilo vpisovanje učencev dne 14. t. m. od 9. do 11. in pol ure predpoludne. Vsprejemni izpiti se bodo vršili dne 15. t. m. Dne 16. in 17. t. m. se bodo vršili ponavljalni izpiti. Dne 18. t. m. bode sv. maša in dne 19. t. m. pa prične na omenjenih zavodih redni pouk. — Na ženskem učiteljsku se bode vršilo vpisovanje 14. in 15. t. m. Dne 16. t. m. se bodo vršili ponavljalni izpiti. Ta dan prične tudi vzprejemni izpiti. Redni pouk pa prične šele po dokončanih vzprejemnih izpiti. V višje razrede omenjenega zavoda se ne vzprejemajo gojenke. Na vadnici, kakor deški tako tudi dekliški se bode vršilo vpisovanje dne 15. t. m. od 8. do poludne. Tudi tu se ne vzprejemajo učenci in učenke v višje razrede.

Vojaške vesti. — V torek popoldne ob 3. in pol uri prišla je v Gorico z vaj, katere so bile na Krasu in po vipavski dolini, 28 divizija, sestoječa iz 55. in 56. brigade, katero so tvorili pešpolki 27., 47., 87. in 97., jeden eskadron huzarjev, jeden eskadron dragoncev in jeden topničarski polk. Pri Rusi hiši, na trgu starega sv. Antona in na Travniku zbrala se je neizmerna množica, ko so prihajali vojniki v mesto. Na Travniku se je ustavil generalni štab in njemu na čelu feldmaršallajtenant pl. Chavanne, pred katerim je vojaštvo defiliralo ob zvoku vojaških godb. Potem so se vojniki podali na stanovanja, katera so jim bila določena. Zvečer ob 8. uri pa so igrane na Travniku vse štiri vojaške godbe. Ljudstva je bilo toliko zbranega, da se je tam kar trlo. Vsredo zjutraj ob 5. in pol uri pa se je podalo vojaštvo zopet na vaje v okolico ter se popoldne zopet vrnilo v mesto. Popoldne ob 4. uri pa so začeli polki, ki se ne nahajajo v goriški garniziji, odhajati po železnici. Bilo je pripravljenih v ta namen šest vlakov. Nadvojvoda Josip Ferdinand Salvatore poveljnik 2. bataljona pešpolka 27., odpeljal se je v torek z zvečernim brzovlakom v Ljubljano. Dragonci in huzarji,

kakor tudi topničarski polk odšli so včeraj vsak v svojo garnizijo.

Včeraj zjutraj ob 8. uri in pol vrnili se je v Gorico z vojaških vaj tuk. bataljon domobrancev.

Gabrščekov podajec v „Sočinem“ uredništvu je vzel našo notico o svojem vinskem izletu in svojem „bebastem mačku“ brez ugovora na znanje. S tem priznava, da je imel „Primorski List“ prav, ko je pisal o kvartirskih pri „Soči“. Odslej bomo vedeli, kje tiči vzrok konfuzne pisave „Sočine“. Le temu izroku je torej pripisati, da ponatiskuje iz naše notice izraze, ki so prava limonada nasproti „Sočinem“ „lumpom“, „barabam“, „falotom“, „podležem“, „lopovom“, „propalicam“ itd. itd.

Deželnozborska dopolnilna volitev. — V sredo se je vršila za mesto Gorica deželnozborska dopolnilna volitev, ki je nastala potrebna vsled znanega in sramotnega bega velikega ital. patrijota dr. Graziadio Luzzatta. Tukajšnji „Corriere“, ki je bil glasilo pobeglega dr. Luzzatta, je za volitev strašno bobnal ter strašil Italijane, da jim preti od slovenske strani velika nevarnost, čeravno je bilo vsem znano, da se Slovenci volitve ne bodo udeležili. Vkljub vsemu bobnanju omenjenega lista pa se je udeležilo volitve od vseh 1281 volilcev le 106 volilcev, in je dr. Camillo Egger dobil 102 glasova, ker so bili 4 glasovi spoznanji kot neveljavni. To je pač najjasnejši dokaz, kako malo zaupanja uživa med volilci „Corriere“, kar je popolnoma naravno, ako se pomisli, da je bil ta list, kakor smo že zgoraj omenili, glasilo dr. Graziadio Luzzatta.

Starl g. Komel se je torej v „Soči“ pobahal, da je „odstopil“ g. Hönig u organjanje pri protestantih. Mi smo to bahanje po zasluženji zavrnili, dovoljujemo si pa še kratko pripomniti. To organjanje pri protestantih je tako dobro plačeno, kakor v nobeni naših cerkvah; daje pa tudi malo dela, ker ni treba organistu skrbeti za petje, ko poje vedno le ljudstvo. In to lahko in dobro plačano službo da bi bil g. K. odstopil g. Hönigu, sam pa obdržal organjanje v dveh cerkvah — kakor pravi v „poslanem“ — združeno s poukom v petju za „majhno plačilce“! Kdo naj to enemu Komelu veruje?

Ker noče stari g. Komel v „Soči“ pisati, kako je njegov sin g. Hönig izpodrinil, češ, da noče temu škodovati, storimo pa mi, da popravimo, kar je g. K. škodoval na časti g. Hönigu ravno s tem molčanjem. Bilo je lansko veliko noč. Ko pride g. Hönig opraviti svojo službo, najde na koru nekatere pevke iz „Gesangvereina“ in med njimi starega in mladega Komela in njiju zeta oziroma svaka bivšega tenorista g. Girovetza; bili so pripravljani z notami za petje. Pripravljali so se namreč za hrbtom organista g. Höniga na cerkven koncert, ki se je imel vršiti po navadnem cerkvenem opravilu. Evang. župnik ne le ni našel vredno, da bi bil to novotarijo najprej naznanil, oziroma za svet vprašal na koru kompetentno osebo, g. organista (kajti toliko kot oba Komela se je izkazal v glasbi in petju tudi g. Hönig), ampak je prišel po končanem cerkvenem opravilu, pri katerem je kot navadno orglal g. H., na kor ter je g. Höniga z odurno opazko „Geheh Sie weg!“ odpravil s kora. To vedenje pastorično nas Bog ve koliko ne briga, ali mi smo je pribili, ker smo hoteli pokazati, kako si je moral g. Hönig poleg sramote v službi dala dopasti še osebno žaljenje.

Zdaj pa nam naj stari g. Komel pove, kako naj imenujemo tak nastop, kakor si ga je tu dovolil on, njegov sin in zet? Recimo, da se ni sam usilil za oni koncert pastorično, ampak da ga je ta vprašal, bi bil vsak organist, ki nima prostorskih namenov, pastorično odgovoril: Sprejemem, ali le s pogojem, da g. organist to ve in da je s tem zadovoljen, ker sicer sramotim sebe in žalim svojega kolego. — G. Komel je vrgel te obzire od sebe ter pograbil z obema rokama po prvi priliki, da vrine svojega sina na mesto g. Höniga. Ta se je seveda pritožil pri presbiteriju in imel je nekaj mesecev mir.

Na pret. božič se je komedija ponovila. To je pa bilo g. Hönigu že prevec. Stopivšemu v cerkev naznani „Kirchendiener“, da pripravljajo Komelovi zopet koncert. G. Hönig mu odgovori, da naj župniku naznani, da on (za isti dan) ne orgla, se obrne in odide. Na poti sreča mlajšega g. Komela, idočega h koncertu, ter ga naprosi, naj on orgla (za isti dan) namesto njega, ker je sam prevec razburjen.

Nastopno nedeljo pride g. Hönig v cerkev, da opravi svojo službo. Na vratih ga pa ustavi „Kirchendiener“ z župnikovim ukazom, da naj odide, ker je že g. Komel na koru, da bo orglal. Ne-

kaj dni potem je prosil g. Hönig mlajšega g. Komela, naj mu ne jemlje zaslužka, a vse zastoni.

Zdaj „Soča“ vidi, kako čista resnica je, kaj je naš g. dopisnik pisal, da je izpodrinil mladi Komel g. Höniga. — Vsa druga samohvala starega Komela nas ne briga, ker jo je rodila le sofistika njegovega stilista, „Sočinega“ „jurista“ in ker ne preminja na glavni resnici niti pičice.

Izpred sodišča. — V četrtek je stal pred tuk. okrožnim kot kazenskim sodiščem Josip Masten, občinski starešina iz Sovodenj. Tožen je bil radi razžaljenja Nj. Vel. češ, da se je v neki burni seji sovođenjskega starešinstva nespodobno in žaljivo izrazil glede osebe cesarjeve. Masten je bil oproščen, ker se je sodni dvor prepričal, da je bila obtožba popolnoma neutemeljena. O ti zadevi mogoče da spregovorimo o priliki še par besed, da pokažemo našim čitateljem, kako daleč sega pri nas že divja „naprednjaška“ gonja.

Trgovine z železjem v Gorici bodo odslej vsako nedeljo in praznik zaprte.

Akademik v „Sočinem“ uredništvu pripoznava v zadnji „Soči“, da ne zna peti, če tudi pomaga v „Soči“ pisati kritike o petju. Krivdo zvrča na svojega bivšega učitelja petja. Mi pa mislimo, da bi moral to krivdo raztegniti tudi na druge svoje bivše učitelje in profesorje; kajti vsi ti so menda krivi, da je študiral celih enajst let osem razredov gimnazijskih ter se je kot jurist v štirih letih po drugem naskoku srečno prikobacal do prvega izpita. To je res izborna temeljitost!

Prefrigan slepar in opeharjeni župan. — Te dni je prišel v Batuje neki človek, ki se je izdal za mešetarja tuk. mesarja g. Fogarja, da bi tam za tega kupil vole. S pomočjo nekega drugega posrečilo se je mešetarju, dogovoriti se s posestnikom Šimetom Vetrihom iz Batuje, za par volov in sicer za ceno 640 K. Po dokončanem dogovoru šla sta mešetar in posestnik Vetrih v Črniče, češ, da počakata tam g. Fogarja, ki ima priti iz Gorice. Podala sta se v krčmo župana g. Kosovela. Ko sta tam nekoliko pila in čakala g. Fogarja, se je posestnik naveličal čakati ter se podal k svoji sestri, ki je v Črničah omožena. Med tem se je pa mešetar obrnil do župana s prošnjo, naj bi mu posodil 100 K, dokler ne pride g. Fogar, da jih dá Vetrihu na račun kupčije in sicer zaradi tega, ker bi se znal Vetrih konečno vendarle premisliti, ako bi moral še delj časa čakati na g. Fogarja. Župan ugodil koj mešetarjevi prošnji in mu dá 100 K. Kmalu nato pa se je mešetar izmuznil iz župane krčme, v katero pa ga ni hotelo biti več dolgo nazaj. Zdajci šele je začelo župana skrbeti in obšla ga je mučna slutnja, češ, kaj ko bi bil pa ta človek kak slepar. Ali ta slutnja postala je kmalu resnica. Mešetarja ni bilo od nikoder več nazaj, in tudi g. Fogarja so zaman čakali v Črničah. In kdo je bil ta mešetar?! Ta mešetar je bil neki D'Angeli, Italijan iz blaženega kraljerstva, ki je bil zaradi raznih zločinov že pred petimi leti izgnan iz Avstrije. Par dni poprej naselil se je namreč v Gorico, v ulici Torento pri tramvajskem vozniku Draščeku, kiga seveda ni poznal in ni tudi nič o tem vedel, da je bil D'Angeli kedaj izgnan iz Avstrije. Pač pa je Drašček mislil, da je D'Angeli pošten človek, ki si je prišel iskat dela v Gorico. Ko pa ni bilo nekega popoldne doma ne Draščeka in tudi njegove žene ne, polastil se je D'Angeli dveh svilenih rut, dveh zlatih gumbov, jedne srebrne vrvice in jednega tolarja, reči, ki so bile last Draščekove žene. S temi rečmi se je podal preko Ajševice v Batuje, od tam pa v Črniče, in je črniškega župana, kakor smo zgoraj povedali, osleparil za 100 K, izdaviši se za Fogarjevega mešetarja.

Okraden voznik. — V četrtek zvečer prišel je na tuk. policijo voznik France Benko iz R. pri Kobaridu ter je naznanil, da mu je na potu med Dolgonjivo in Solkanom zmanjkalo iz žepa 500 K. Benko je povedal, da sta pri Dolginjivi prisledla k njemu dva mladeniča. Za vožnjo plačala sta mu jedno krono, in po vrhu še jedno pivo v krčmi, nahajajoči se pri Dolginjivi. Benko bil je nekoliko natrkan, in je na potu med Dolgonjivo in Solkanom zaspal. Ko se je pa vzbudil, nekoliko pred Solkanom, se je prepričal, da mu je izginila iz žepa denarnica, v kateri je imel 500 K, a tudi mladeničev ni bilo več na vozu.

Prodaja sadnih dreves. — Iz tukajšnje državne drevnice se bode letos v jeseni oddalo 9000 sadnih dreves, kakor jablan, hrušček in breskev in sicer najzlahnejše vrste. Za vsako drevesce

plačati bodo morali ubožnejši posestniki po 20 vin., boljši posestniki pa po 40 vin. Oziralo pa se bode pri oddaji drevesc letos le na posestnike iz sodnih okrajev Gorica, Kanal, Gradišče in Čerwinjan. Dotične prošnje se imajo predložiti dotičnim okrajnim glavarstvom ali pa zupanstvom najdalje do 25. t. m.

Najdene reči. — V sredo zvečer je bila najdena na Travniku zlata zapestnica, katera se zdaj nahaja na policiji.

Bralno društvo „Lipa“ v Biljanu priredi dne 11. septembra t. l. na dvorišču gospe Matilde Gallin veselico s petjem in igro. Med veselico bo sviral vojaški orkester pešpolka št. 47. Po veselici prosta zabava.

Nova podzemna jama. — Nedaleč od vasi Sveto (Sv. Tih) pri Komnu je globoka razpoka, ki je lovecem dobro znana, ker v njej gnezdi mnogo divjih golobov. Pretečeni teden je skočil v brezno 86-letni starček Ivan Stepančič zaradi domačih prepričev. Pastirji so našli pred breznom starčkov klobuk. Toda nihče se ni upal v globočino. Končno se je prijavi lovski paznik Andrej Lega iz Komna. Dvakrat so ga spustili v globočino, a obakrat je moral nazaj, ker je bila 45 m. dolga vrv prekratka. Šele s 100 m. dolgo vrvjo je dosegel tla. Ni pa mogel sam spraviti mrtvega trupla, ki je že močno trohnelo, iz jame ter je moral še enkrat na vrh, da je vzel za pomoč še enega moža s seboj. Truplo sta spravila v vrečo ter jo privežala na vrv. Lega je pripovedoval, da se razprostira od 100 m. globokega brezna velikanska, nad 300 m. dolga jama, ki je polna kapnikov. Prinesel je s seboj tudi več krasnih stalagmitov. — Občina, kamor je spadal samomorilec, je izplačala Legu 100 K, njegovemu pomočniku pa 50 K.

Razglas. — Letos jeseni se bodo oddajala na slov. odd. deželne kmetijske šole v Gorici kmetovalcem na goriškem cepljena sadna drevesa po naslednjih cenah: Jablane, hruške in črešnje 2 m visoke po 30 vin., jablane, hruške in črešnje 1 m visoke po 20 vin., češplje in rinigloti 2 m visoke po 30 vin., breskve po 40 vin., divji kostanj 2 m visoki po 40 vin., orehi 2—2½ visoki po 20—24 vin. Na prodaj so tudi bilje Portalis in Monticole sto po 4 kroni in seme zgodnjega graha „Unicum“ (kateri se odlikuje v obilni rodovitnosti, srednji rasti in zgodnji zoritvi), in sicer liter po 80 vin. Razdelitev drevesc in trt se zvrši v razmerju s številom sadeža in naročnikov. Naročila po dopisnici je doposlati vodstvu do konec oktobra t. l.

Novi brzovlak Dunaj-Trst bo južna železnica s 1. majnikom prihodnjega leta uvedla na progi Dunaj-Trst. Obstal bo in na štirih postajah in vsi progo prevozi v devetih urah. S tem brzovlakom bo južna železnica konkurirala z novo državno železnično progo, na kateri bo brzovlak z Dunaja v Trst vozil 13 ur.

Električne naprave v Trenti. — Od 24. do 26. t. m. je bila v Trenti komisija, ki je zasliševala interese pri velikih hidro-električnih napravah, ki jih namerava postaviti v Trenti tvrdka Ganz in tov. Porabili bodo slap Soče in več gorskih potokov. Moč cenijo na 25 000 konjskih sil in jo bodo napeljali skozi soško dolino v Gorico, v Furlanijo in v Trst v obrtne svrhe. Vsled tega velikanskega načrta bodo najbrže opustili načrte, ki jih imajo s spodnjo strugo Sočino. Zapuščena Trenta pa bo postala živahen kraj, ako se tam postavi tako velikansko podjetje.

Mesto paznika je razpisano v kaznilnici v Koprnu. Letna plača kron 800, a poleg tega dobiva nameščeneec aktivitetno doklado 20% plače, stanovanje v kasarni, 0,84 kg. kruha na dan in monturo. Več se izve iz razglaš v tržaškem uradnem listu. Pripominjamo le še, da je prošnje predložiti c. kr. državnemu pravdnikstvu v Trstu do dne 9. oktobra.

Vojaške zadeve. — Te dni je izdalo vojno ministerstvo naredbo na vse podrejene mu oblasti, ki se bavi z naročili obrtnijskih izdelkov ter surovin. Ta naredba ima namen varovati koristi domače obrti in sploh vseh domačih proizvodov. Rečeno je namreč v ti naredbi, da si morajo vojaške oblasti nabavljati obrtne in druge potrebščine najprej v onih mestih, kjer je nastanjeno vojaštvo. Šele takrat, ko bi se v teh mestih ne dobilo potrebnih reči, ali bi pa bile te predrage, naj se vojaška oblast obrne do obrtnikov in prodajalcev ali pa producentov v deželi, ali pa v deželah našega cesarstva. Zato veljaj pravilo, da se vsi taki predmeti, ki se potrebujejo za menaže in se njih dobava sploh poplača z erarskim denarom, najprej nakupijo tam, kjer se nahaja vojaštvo v

garniziji. Kar se pa tiče večjih nabav surovin in sploh tovarniških izdelkov, ki se potrebujejo za napravo vojaških potrebščin za topničarstvo in sploh za vse druge vojaške stroke, kakor tudi pri gradbi novih vojnih ladij in drugih mornaričnih naprav, treba je tak material naročevati v obih državnih polovicah in sicer v razmerju k dotičnim kvotam, kateri doprinašati obe državni polovici za pokritje skupnih vojnih stroškov. Nadalje je izšla druga naredba vojnega ministerstva, tičoča se vojaških kaznij ter postopanja z vojaki. Tu je rečeno, da mora biti postopanje predpostavljenih nasproti podrejenim vojakom dobrodušno. Vsako surovo postopanje, žuganje ali pa celo trpinčenje vojakov naj se najostreje kaznuje.

Desetletnica akad. društva „Danice“. — Letos in sicer dne 12., 13., in 14. t. m. praznuje akad. društvo „Danica“ slovesno desetletnico svojega obstanka in se bo ta slavnost vršila po tem le programu, katerega je pripravljali odbor te dni sestavljen in priobčil. Dne 12. septembra zvečer ob 1/8. pozdravni večer v prostorih restavracije „pri Levu“ na Marije Terezije cesti. 13. septembra zjutraj ob 9. sv. maša pri č. mm. uršulinkah, daruje prevz. g. knezoškof dr. A. B. Jeglič. Po sv. maši slavnostno zborovanje na starem strelišču s sledečim vzporedom: 1. Slavnostni govor, govori phil. V. Marinko. 2. O nalogah slov. kat. dijaštva, govori dr. J. E. Krek, častni član „Danice“. Ob 1. uri popoldne slavnostni banket v restavraciji „pri Levu“. Po banketu fotografiranje vseh članov „Danice“, in zatem razkazovanje mesta tujim gostom. Zvečer ob pol 8. slavnostni koncert s petjem ob sodelovanju slavne ljubljanske društvene godbe in prostorih starega strelišča. 14. septembra izlet. Pri banketu stane kuvert 3 K. Oni gospodje, ki se želijo banketa udeležiti, naj to v kratkem naznanijo odboru. Zadnji čas za priglasje je 8. septembra. Na poznejše oglase se ne bode moglo ozirati. Dostop na slavnostne prireditve, ki so vse brez vstopnine, imeli bodo le vabljeni in po njih vpeljani gostje. Glede izleta se bode potrebno še pozneje naznanilo, oziroma še le na pozdravnem večeru. Vabijo se vsi prijatelji „Danice“, da se mnogoštevilno odzovejo temu vabilu, da spozna „Danica“ vse one, ki so resnični prijatelji slovenskega dijaštva.

Vabilo k udeležbi na poskušnjah z umetnim gnojem. Podpisano vodstvo bode v jeseni tega leta poskušalo z gnojenjem ozimine (samo rži in pšenice) v svrhu da spozna učinke gnojenja s kili-jevim solnitrom ter fosfatom in kalijevo soljo. Gnojenje z fosfatom in kalijevo soljo (s podkopavanjem) se vrši v jeseni 1904 pred setvijo, ono s kili-jevim solnitrom (s posipanjem) pa spomladi 1905. Potrebna gnojila daje podpisani zavod brezplačno ter brez stroškov za poštnino, oziroma voznino. Udeleženci teh poskusov pa se morajo zavezati, da izvršijo poskušnje z gnojem natančno po skupnem predpisu, kateri dobijo istotako kakor „izjavo“, katero morajo podpisati, potem ko so se javili k pristopu. Kdor hoče pristopiti, mora naznaniti svoje ime, bivališče in zadnjo pošto ter pripomniti, katero žitno vrsto hoče gnojiti. Potrebno pa je, da ima dotičnik na razpolago za to gnojenje kolikor mogoče jeknakomerno polje, na katerem ne sme ničesar drugega rasti in čegar površje mora imeti 42 a, (t. j. 4200 kvadratnih metrov), kateri prostor se razdeli na sedem delov, ki obsegajo vsak po 6 a (ali 600 kvadratnih metrov). Oddelek za vzgojo rastlin na c. kr. kmet. kem. poskuševališču na Dunaju. (Abteilung für Pflanzenbau der k. k. landw. chem. versuchsstation in Wien II, Trunnerstrasse 3.)

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kavni pijaci.

Štiri učence

sprejme na stanovanje in hrano nadučiteljeva družina, stanujoča konec Rabatišča v kapucinski ulici št. 2, drugo nadstropje.

Rojaki!

kupujte narodni kolek!

Anton Fon,
klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov
ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

UČENCA

sprejme takoj
„Narodna Tiskarna“.
Pogoji se izvedo v tiskarni.

Na stanovanje se sprejmejo
uradniki in dijaki.

Natančneje se poizve pri **Josipu Toroš,** ulica proti Soškemu mostu hiš. št. 6.

Učence

sprejme na stanovanje in hrano poslušna slovenska krščanska družina. Več se vidi v „Narodni Tiskarni“.

Zahvala.

Podpisana stavi si v dolžnost zahvaliti se slav. zavarovalnici za življenje

„Janus“

na Dunaju oziroma podružnici v Trstu pri takoj hitrem izplačevanju za zavarovanje mojega sina Rafaela Toroš brez vsega odšteta in priporoča ta zavarovalni zavod javnim potom vsem drugim.

Kormin, dne 26. avgusta 1904.

Roza Toroš.

Jakob Miklus

mizar in
lesni trgovec

v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
ter podružnica
za Soškim mostom pri Pevmi

Trguje tudi z **opeko**, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stikalnic itd.

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanja slav. občinstvu, da sem odprl svojo

sedlarsko delavnico

v ulici Vetturini št. 3.

Priporočam se tem potom sl. občinstvu iz mesta in z dežele za vsakovrstna naročila, bodisi za težke ali pa lahke vožnje, ter vsa v to stroko spadajoča dela. Delo lično, trpežno, cene zmerne.

IVAN KRAVOS,

sedlar v ulici Vetturini štov 3, prej v Ajdovščini.

Ustanovljena

leta 1899.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

prevzema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela in izvršuje v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah da se ne boji konkurence.

TISKA: „Gorico“, „Primorski list“, diplome, brošure, cenike, vabila, račune, itd.

Pismena naročila tiskovin se izvršé z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času.

Naznanilo!

Podpisani naznanja sl. občinstvu iz mesta in z dežele, da sem odprl svojo

apnenico

in priporočam svoje izvrstno blago vsem zidar-skim mojstrom, gospodarjem in drugim podjetnikom.

IV. Faganelli & C.
v Mirnu.

Naznanilo.

Podpisana naznanjava slavnemu občinstvu, da sva premestila krojaško delavnico iz ulice Vetturini št. 3 v ulico

della Cappella št. 10.

Ob tej priliki se priporočava slavnemu občinstvu, č. duhovščini, posebno za izdelovanje talarjev in za vsa v to stroko spadajoča dela.

Vid in Andrej Rojec,
krojaška mojstra.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec
Corso Gius. Verdi št. 33

izdeluje vsakovrstne obleke za vsaki stan
kakor tudi

za civilne, vojaške in državne uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravnokar došlo sveže angleško in domače blago za bližajočo se jesensko in zimsko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek in sukenj za vsaki stan.

Cene zmerne

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, Perkale, Zephyr in drugo manifakturno blago posebno za spomladni in letni čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzoce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovaren Zalec-Laški Trg in plzenskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Anton Kuštrin

Gosposki ulic. h. št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Poriorico i. dr. Olje: Lucea, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.